

Istentisztelet 2023. június 18-án

„Az Isten többet adni kész, mint hinné emberész”

Énekek: 261 156 161 25,2 425

2Krón 25,1-16 – Amacjá uralkodása

1 Huszonöt éves korában lett király Amacjá, és huszonkilenc évig uralkodott Jeruzsálemben. Anyjának a neve Jóaddán volt, Jeruzsálemből származott. **2** Azt tette, amit helyesnek lát az Úr, de nem teljes szívvel. **3** Amikor királyi hatalma megszilárdult, meggyilkoltatta azokat az udvari embereket, akik meggyilkolták apját, a királyt. **4** De a fiaikat nem ölette meg, mert így van megírva a törvényben, Mózes könyvében, amit az Úr megparancsolt: Ne kelljen meghalniuk az apáknak a fiakért, a fiaknak se kelljen meghalniuk az apákért; mindenkinek csak a maga vétkéért kelljen meghalnia! **5** Azután összegyűjtötte Amacjá Júdát, és felállította őket családonként ezredesek és századosok vezetésével, minden júdait és benjámit. Amikor számba vette őket húszévestől fölfelé, háromszázezer válogatott kopjas és pajzsos, hadra fogható embert talált köztük. **6** Azonfelül Izráelből százezer vitéz harcost fogadott zsoldjába száz talentum ezüstön. **7** Elment azonban hozzá az Isten embere, és ezt mondta: Ne tartson veled, ó, király, Izráel serege, mert nem lesz az Úr Izráellel, az efraimiakkal, **8** hanem menj egyedül a harcba! Viselkedj bátran, különben bukásodat okozza Isten az ellenség előtt, mert az Istennek van ereje ahhoz, hogy megsegítsen, vagy elbuktasson. **9** Amacjá ezt kérdezte az Isten emberétől: De mi lesz azzal a száz talentummal, amit az izráéliek csapatának adtam? Az Isten embere így felelt: Az Úr tud annál neked többet is adni! **10** Az Efraimból érkezett csapatot különválasztotta tehát Amacjá, hogy menjenek haza. Ezek nagyon megharagudtak Júdára, és felbőszülve indultak haza. **11** Amacjá pedig nekibátorodott, elindította hadinépét, elment a Sós-völgybe, és levágott tízezer széiri embert, **12** tízezret pedig élve fogtak el a júdaiak. Fölvitték őket egy kőszikla tetejére, és letaszították a szikla tetejéről, úgyhogy mindnyájan halálra zúzták magukat. **13** Annak a csapatnak az emberei pedig, akiket visszaküldött Amacjá, és így nem mehettek vele az ütközetbe, rátörtek Júda városaira Samáriából egészen Bét-Hórónig, levágtak háromezer embert, és nagy prédára tettek szert. **14** Amikor Amacjá visszatért az edómiak elleni csatából, elhozta a széiriei istenszobrait, megtette azokat a saját isteneinek, leborult előttük, és tömjénezett nekik. **15** Ezért haragra gerjedt az Úr Amacjá ellen, és elküldött hozzá egy prófétát, aki ezt mondta neki: Miért folyamodtál ennek a népnek az isteneihez? Hiszen saját népüket sem mentették meg a kezedből! **16** De amikor az így beszélt hozzá, ezt mondta neki a király: Talán a király tanácsosává tettek téged? Hagyd abba, különben megölnek! A próféta abbahagyta ugyan, de még annyit mondott: Tudom, hogy az Isten elhatározta pusztulásodat, amiért ezt tetted, és nem hallgattál a tanácsomra.

„Amacjá ezt kérdezte az Isten emberétől: De mi lesz azzal a száz talentummal, amit az izráéliek csapatának adtam? Az Isten embere így felelt: Az Úr tud annál neked Úr többet is adni!” (2Krón 25,9)

Kedves Testvéreim!

A választott nép élén, még Júda esetében, is különböző királyok álltak. Többségükkel kapcsolatban nem sok istenfélelemről beszélhetünk. Illetve, ha volt is, sokszor semmivé lett. Teljesen pozitív és követendő példa alig van közöttük. Feltételezem, Amacjá király, akiről most olvastunk, szintén nem tartozik az ismertek közé. Amit hallottunk róla, az tényleg elszomorító. Mégis arra a következtetésre jutottam, hogy vegyük elő ezt az igeszakaszt és próbáljuk kibontani belőle, ami üzenet lehet benne a számunkra.

Amacjá Joás király fia volt. Apja is nagyon ígéretesen kezdte uralkodását, templomot javított, buzgólkodott az Úr dolgában. De miután Jójada főpap, aki lelki vezetője volt, meghalt, Joás a bálványok felé fordult, és sok gonoszságot követett el. Végül saját szolgái gyilkolták meg őt. Erre utal az, hogy *amikor Amacjá hatama megerősödött, leszámolt apja gyilkosaival*. De – és ez itt **pozitív** dolog – megtartotta az igazságszolgáltatás mértékét, a gyilkosok utódait nem bántotta. Erre vonatkozik a megállapítás, hogy *azt tette, amit helyesnek lát az Úr*. De mivel **nem tiszta szívből**, ezért nem is mélyült el engedelmességben az Istennel való kapcsolata. Mert amikor tiszta szívvel engedelmes valaki, akkor az hitből, szeretetből, hűségéből fakad. Amacját nem ez vezette.

Ezért nem is lehet a számunkra példakép ez a király. Noha, mint uralkodó, iparkodott az országot kiépíteni, megerősíteni, csatákban győzelmeket elérni. Viszont ez mindig veszélyes, hiszen az önmegvalósítás csapdájába viheti az embert. Sikerek esetén pedig könnyen fejébe száll a dicsőség, mert a győzelmet szereti magának tulajdonítani. Nem olvastam fel mindent, ami Amacjáról szerepel a krónikában, de ő is erre az útra lépett. Pedig elkerülhette volna, ha képes lett volna Istenre hagyatkozni, fölfelé figyelni. Isten pedig tanította is őt erre... erről szól alapigénk is.

Kedves Testvéreim! Nem példakép Amacjá király. Azonban, mégis jó meglátni, felismerni, hogy ilyen emberek életének egy-egy helyzete is lehet számunkra tanulság, figyelmeztetés, intelem vagy követendő példa. Sőt, tanulhatunk a mások hibájából, hogy mi ne kövessük el ugyanazt. Azt is jó eszünkbe venni, hogy lám csak, Isten esélyt ad annak is, aki Őt nem keresi. Aztán mindenkinek a maga felelőssége, hogyan él vele.

Miről is van itt szó? Amacjá harcra készült az edomitákkal. Nagyon komolyan vette az előkészületeket – ami önmagában nem hiba. Összeírta a fegyverfogható embereket, akik nem kevesen voltak. De mindenképpen **biztos akart lenni** a dolgában. Ezért nem kis költségen még külön zsoldosokat fogadott fel az északi országrészből, Izraelből. A háromszázezer válogatott harcképes ember mellé még százezer izraeli zsoldost a szomszédos Efraim törzsből.

De vajon **mi a hiba** Amacjá magatartásában? Az, hogy az Úrral nem tanácskozik. Őt nem kérdezi, teljesen kihagyja a stratégiából, az előkészületekből. A király a maga szervezésére, erejére, stratégiájára támaszkodik. **Isten nélkül**. Isten azonban szereti népét, szereti Amacját és időben elküldi hozzá egy prófétáját. Ezt fel

lehetne fogni egyfajta kellemetlenkedésnek is, de meglepően Amacjá nem elutasító. Az Úr belép a történésekbe, megszólítja őt, és szavának van foganatja. Pedig nem dicséretet, vagy ígéretet hall a király, hanem intelmet: Ne így, ne menj ezekkel a harcba.

Isten azt akarja, hogy Amacjá Őbenne bizzon, tudjon Őrá hagyatkozni, merjen számolni a jelenlétével. Így legyen szabad attól, hogy magának tulajdonítja majd a győzelmet. És a próféta üzenete: küldd el a zsoldosokat, mert akkor nem fogsz győzni. De ha mész a magad erejével, akkor Isten győzelmet ad neked. *„Ne tartson veled, ó, király, Izráel serege, mert nem lesz az Úr Izráellel, az efraimiakkal, hanem menj egyedül a harcba! Viselkedj bátran, különben bukásodat okozza Isten az ellenség előtt, mert az Istennek van ereje ahhoz, hogy megsegítsen, vagy elbuktasson”*. Vagyis Amacjának komolyan fel van adva a lecke. **Vagy** rábízta magát Istenre és engedelmeskedik neki, **vagy** vereségre ítéltén megy a harcba. **Kiben bízik?** Istenben, vagy a fegyvereiben, a pénzen vett seregében?

Kedves Testvéreim, ez egy nagyon gyakori élethelyzet. Sokszor kerülünk hasonló választás, illetve döntés elé mi is. Feladni a magamét, amit jól átgondoltam, elterveztem, nem kevés energiát befektettem, költséggel is járt... most ezt mind adjam fel és tudjam magam Istenre bízni, hogy majd Ő...? Hányszor van ilyen oka, sokszor éppen életre szóló végzetesen rossz döntéseknek, mint pl. gyakran egy-egy házassággal végződő kapcsolat, amit rég be kellett volna fejezni. De már olyan nehéz lemondani, meg akkor mi lesz velem, egyedül maradok, hát lesz, ami lesz... és nem jó lesz...

Meglepő, hogy Amacjá nem ellenkezik, nem keres kifogásokat, nem vonakodik a próféta szavát komolyan fogadni. Komolyan veszi az intést! Azonban van egy gondja. És jó, hogy meri feltenni a kérdést: *„De mi lesz azzal a száz talentummal, amit az izráéliek csapatának adtam?”* Sokba került ez már nekem eddig, mi lesz a száz talentummal, amit már ráköltöttem? Hagyjam csak úgy elveszni? Nem túl nagy ár ez? Bizony, gyakran ezen áll vagy bukik az engedelmesség. Tudom-e vállalni, hogy **az engedelmességnek ára van** – és megadom-e az árát? Mi lesz azzal, amit már ráköltöttem, befektettem, időt, pénzt, energiát a magam elgondolásába? Azt most csak úgy hagyjam kárba veszni? **Nem lenne kár érte...?**

Kedves Testvéreim! Szerintem az nem baj, hogy a király mérlegel, hogy a **kérdésében őszinte**. A baj az lenne, ha kijelentené, hogy ennyi költség és befektetés után ő már nem tehet mást, nem küldheti el az efraimiakat. A baj az lenne, ha megtagadná az engedelmességet, ha nem tudna bízni Isten ígéretében.

Bizony, ha korábban bízott volna az Úrban és megkérdezte volna Őt, akkor ezt a költséget **megspórolhatta volna**. De a válasz nagyon biztató: ne sajnáld, amit kiadtál, a győzelem a fontos. Az a fontos, hogy Őrá bíz magad, akkor megáldja a döntésedet. *„Az Úr tud annál neked többet is adni!”* Amiről engedelmesen le tudsz mondani, az nem fog hiányozni, azt Isten kipótolja, mert Ő hatalmas. Ahogyan egy

énekben van: „Az Isten többet adni kész, mint hinné emberész”. Nekünk gazdag Istenünk van! Ő nem szegényít meg senkit.

És ebben a helyzetben Amacjá **meglépte, amit kellett** és meghozta a döntést. Hazaküldte az efraimiakat. Sajnos, a folytatásban – amit nem olvastunk végig – már letér a helyes útról. Az Úrtól kapott győzelem **kegyetlenné és felfuvalkodottá teszi**, legyilkoltatja a hadifoglyokat, majd a zsákmányul szerzett bálványisteneket kezdi tisztelni és ezzel végül is a veszébe rohan.

Azonban maradjunk most ennél az élethelyzetnél, **amikor tudott engedni** Istennek. Mert ennek üzenete ma is, számunkra is aktuális. Azzal a figyelmeztetéssel együtt, hogy a folytatásban se térjünk le az Úr útjáról. Láthattuk, prófétáján, igéjén keresztül belépett az Úr Amacjá életébe, noha az nem kereste Őt. Ez az **Ő kegyelme. Bemutatkozik** és elérhetővé teszi magát annak a számára is, aki nem is keresi Őt. Sajnos, a baj, hogy aztán a király nem engedte át Neki az irányítást, hanem a **győzelem mámorában teljesen száműzte Istent** az életéből. Ez egy fontos mementó. A dolgok **nem automatikusan** végződnek jól, az ember részéről szükség van az állhatatosságra.

Mihez ragaszkodunk? A befektetett száz talentum ezüsthöz, vagy Isten jelenlétéhez? Az száz talentum ezüst erejében, hatásában bízunk vagy az Isten erejében? „*Istennek van ereje ahhoz, hogy megsegítsen, vagy elbuktasson*”.

A záró énekben énekelni fogjuk, hogy „*A múltó földi jót és vágyát elhagyom, s Őt választom, ki őrizőm és pásztorom*”. Ábrahámra utalás ez, akinek szintén jól kiépített élete, körülményei voltak (fejlett kultúrájú civilizált városból indult a pusztába), és idős is volt már. Mégis, amikor Isten megszólította, ki- és elhívta, akkor **mindent**, amit addig kiépített, befektetett... **mindent kész volt otthagyni**, hogy elinduljon a számára ismeretlenbe. Azzal az Istennel, akinek nem ismeretlen az Ő jövője. Aki többet ér minden más értéknél. Aki többet adni kész, Akivel érdemes elindulni. Legyen életünkben ilyen ereje az Úr hívásának. *Ámen*